

Tweede Dictee van Edam

auteur: Lydia Rood

Een à twee minuutjes googelen leert dat Edam de roemruchtste personality's heeft gekend, over wie echter ook eeuwenlang grove leugens en een hoop apekool zijn verspreid. Luitjes die graag aan Bacchus offerden, speldden elkaar boven hun pikketanissies of advocaatjes van oudsher sowieso de ongelooflijkste geschiedenissen op de mouw. Maar ook brave hendriken van de blauwe knoop en 21ste-eeuwse, sushi's snoepende zzp'ers kunnen hun ongebreidelde fantasterijen maar ternauwernood beteugelen. Zo is er heden ten dage een schrijver die recentelijk een vuistdikke, quasihistorisch verantwoorde roman wijdde aan de zeemeermin die dicht bij Edam zou zijn opgedoken, wat zelfs de goedgelovigheid van de onnozelen tartte.

Maar de moorddadigheid van de eega van keetmeester Jan Gerritszoon is notoir, en de historiciteit ervan staat volgens velen buiten kijf. Deze beruchte zeventiende-eeuwer was een alom geduchte dronkenlap, die zijn chique vrouw en haar kinderen placht te schoppen en slaag te geven, en bij het voortschrijden van de tijd zuchtte zij dan ook meer en meer onder zijn tirannieke dwingelandij; Grietjes nood was zo hoog, dat ze heel wat afschreide en over een uitweg prakkeseerde.

Tenslotte had hij haar zó vaak gemaltraiteerd, dat het veelgeplaagde slachtoffer de treiterijen niet meer duldde; ze schafte een giftig goedje aan en verstopte dat zolang in een laatje terwijl ze haar snode plan smeedde. Toen ze nadien het gif had gemixt met 's mans lievelingsdrank, ontwaarde ze tot haar ontzetting dat hij haar hartsvriendin op een hartversterkinkje had getrakteerd uit dezelfde karaf, waarna ze beiden hartstikke beroerd werden en binnen de kortste keren op apegapen lagen.

Ook toen al gold een zerotolerancebeleid voor een geweldsmisdrijf als vergiftiging, al waren de preparaten toentertijd nog niet zo doorontwikkeld als bijvoorbeeld het contemporaine radioactieve met zijn ongeëvenaarde toxiciteit.

Na haar gerechte vrijheidsstraf van ten minste enkele jaren verstootte Jan zijn rancuneuze Grietje, zodat hij tenminste lekker in de lorum kon blijven en zij uiteindelijk het gelag betaalde – proost!